provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
0592 - 36 55 55

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 15 december 2020
Ons kenmerk 51/5.19/2020002585
Behandeld door mevrouw R. Ossel (0592) 36 55 98
Onderwerp: Gevolgen coronacrisis
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

De persconferentie van minister-president Rutte was duidelijk. Het aantal coronabesmettingen blijft veel te hoog. Waar wij eerder misschien hoopten op wat versoepelingen, gaan we nu naar een 'harde lockdown'. Teleurstellend voor ons allemaal. Het devies blijft: houdt vol en kijk naar elkaar om!

Ondertussen gaat op provinciaal niveau veel van het werk door. In deze negende coronabrief informeren wij u over de gevolgen van de pandemie op het provinciale beleid, de besluitvorming en de organisatie.

Veiligheidsregio Drenthe
Op 18 november 2020 hebt u de negende raadsbrief van de voorzitter van de Veiligheidsregio Drenthe ontvangen, waarin u bent geïnformeerd over het verloop van de coronacrisis in Drenthe en de gevolgen die de crisis voor onze samenleving heeft. In deze brief werd vastgesteld dat het aantal besmettingen landelijk, maar ook in onze provincie geleidelijk aan het dalen was. Wij zien nu weer een duidelijke stijging in het aantal coronabesmettingen. Het huidige risiconiveau in Drenthe is 'ernstig' en dat maakt de ingrijpende maatregelen en handhaving noodzakelijk om verdere escalatie te voorkomen en terug te keren naar een beheersbare situatie.

Op 1 december 2020 is de tijdelijke Noodwet COVID in werking getreden. Deze wet belegt de bevoegdheden in de aanpak van corona meer op landelijk en lokaal niveau. In Drenthe wordt momenteel nagedacht over op welke wijze en op welke thema's gezamenlijke afstemming gewenst is. Binnenkort ontvangt u hier meer informatie over. Tot die tijd blijft het regionale beleidsteam (RBT), het overleg waaraan de Drentse burgemeesters en de commissaris van de Koning deelnemen, in stand om de aanpak van de crisis op elkaar af te stemmen. Op

14 december 2020 was er een ingelaste RBT vergadering waarin is gesproken over welke consequenties de harde lockdown heeft.

Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO 2.0)
Zoals wij in onze vorige brief hebben aangegeven, hebben de corona-activiteiten binnen IBDO (crisistafel, uitbreiding adviesfunctie, versnelde digitalisering ondernemers) een doorlooptijd tot eind 2020. Vanaf dat moment zal IBDO 2.0 van start gaan. Uw Staten hebben op 11 november 2020 ingestemd met dit programma. Ook binnen het nieuwe programma is er sprake van continue aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis voor het Drentse bedrijfsleven.

Vouchers
Veel bedrijven in Drenthe hebben door de gevolgen van de coronacrisis hun activiteiten moeten aanpassen. Bedrijven zagen de vraag naar hun diensten afnemen of hun werkzaamheden waren door de maatregelen niet langer uitvoerbaar. Velen waren genoodzaakt met nieuwe oplossingen te komen om inkomsten te genereren. De voucherregeling van IBDO ondersteunt bedrijven in deze zoektocht en aanpassing.
Met de voucher kan de ondernemer een financiële bijdrage ontvangen voor de inhuur van een derde partij, die hem/haar helpt bij de ontwikkeling van het bedrijf, bijvoorbeeld voor bedrijfsadvies of strategische planning. Door de laagdrempelige en directe ondersteuning blijven ondernemers de regeling ook vinden in deze tijd. In 2020 is op deze manier aan ongeveer 250 bedrijven meer dan € 600.000,-- toegekend voor groei, innovatie of het vinden van een nieuwe afzetmarkt. De regeling is ook weer opengesteld voor 2021.

EU-fondsen
Het REACT EU-fonds is een onderdeel van een breder Europees COVID-19-crisis- en herstelpakket. Het betreft een tweejarig programma van € 45 miljoen voor Noord-Nederland. Dit geld is bedoeld om het herstel van de economie, tijdens en na deze coronacrisis, te stimuleren. Om hier aanspraak op te kunnen maken, verlengen wij het huidige OP EFRO-programma.
Het ligt in de verwachting dat wij met dit subsidiebudget in ieder geval een vervolg kunnen geven aan de VIA-subsidie (versnelling innovatieve ambities) en de Call Valorisatie, die beide afgelopen jaar voortijdig gesloten zijn vanwege ruime overtekening. Deze subsidies zijn bedoeld voor ondernemers die hun innovatieve ambities willen versnellen en - al dan niet samen met andere bedrijven en/of kennisinstellingen - willen werken aan innovatieve technologieën, producten en diensten en/of hier onderzoek naar willen doen. De regelingen worden naar verwachting begin 2021 opengesteld.

Inmiddels is bekend dat Noord-Nederland voor een nieuw EFRO-programma 2021-2027 € 108 miljoen krijgt en vanuit het Just Transition Fund € 330 miljoen. Ook deze middelen kunnen gebruikt worden om te investeren in de economie en de arbeidsmarkt.

NOM
Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zal begin 2021 € 150 miljoen beschikbaar stellen voor de fondsversterking van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's). Dit wordt verdeeld naar het aandeel van de regio's in het Bruto Nationaal Product, waardoor voor de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) € 11,7 miljoen beschikbaar komt. Met het versterken van het fondsvermogen van de ROM's worden de ROM's in staat gesteld nieuwe financieringsrondes te doen om het eigen vermogen en daarmee de financiële positie van veelal innovatieve mkb-ondernemingen in hun portefeuilles te versterken.
Om dit bedrag te verzilveren, wordt cofinanciering van de regionale aandeelhouders vereist. De noordelijke aandeelhouders zijn met elkaar en de NOM in gesprek over dit aanbod en zullen op korte termijn met EZK in gesprek gaan over hoe dit nader kan worden ingevuld.

Horeca
De situatie voor de horeca is erg lastig. De hoop om tijdens de feestdagen open te mogen is vervlogen nu het kabinet geen mogelijkheden ziet de lopende maatregelen te versoepelen als gevolg van oplopende besmettingscijfers. Daarop anticiperend zal Marketing Drenthe, in samenwerking met de Koninklijke Horeca Nederland, een campagne uitrollen om de Drentse inwoners te stimuleren tijdens de feestdagen hun diner af te halen bij een van de lokale horecabedrijven.
Wij hebben speciale aandacht voor de starters in de horecasector. Deze starters hebben nog geen referentie opgebouwd, waardoor zij nog niet in aanmerking komen voor de steunpakketten van het Rijk.

Groepensector
Wij zijn in gesprek met de groepensector. Zij hebben in tegenstelling tot de campings en huisjesparken te maken met forse omzetverliezen als gevolg van de geldende beperkingen in openstelling. Marketing Drenthe is in samenspraak met de groepsbedrijven bezig met de ontwikkeling van een meerjarig marketingprogramma.
Daarnaast wordt extra geld door de provincie beschikbaar gesteld voor het financieren van twintig bedrijfsbezoeken om ondernemers te informeren over mogelijkheden van bijvoorbeeld kennisvouchers en van het Recreatie Expert Team. Ook worden er kennissessies georganiseerd om gezamenlijke vraagstukken te behandelen. Het Recreatie Expert Team bestaat uit een multidisciplinair team van experts die per bedrijf advies op maat geven en samen met de ondernemer werken aan het ontwikkelen van een (nieuw) toekomstperspectief.

Regeling duurzame terrassen op de plank
Er is nog geen zicht op de heropening van de horeca. Restaurant- en caféhouders hebben het daardoor uiterst moeilijk. Wij hadden al een regeling aangekondigd voor ondersteuning bij de aanschaf van duurzame terrasverwarming. Deze regeling ligt inmiddels klaar. Wij hebben daar € 200.000,-- voor beschikbaar gesteld. Als duidelijk wordt wanneer de horeca weer gasten mag ontvangen, kan de regeling per direct ingesteld worden. Zo hopen wij op een hele vroege start van het terrasseizoen in 2021.
Begin volgend jaar zullen ook de fleecedekens worden verspreid onder de horecaondernemers, in de hoop dat hun gasten er in de loop van 2021 zo snel mogelijk gebruik van kunnen maken.

Onderzoek naar nieuwe groepen in armoede
In opdracht van de provincie voert het Trendbureau van CMO STAMM een onderzoek uit naar welke tot nu toe onbekende groepen in de Drentse samenleving financieel geraakt worden door de coronacrisis. Het onderzoek is bedoeld om gemeenten te faciliteren en de ondersteuningsbehoefte in beeld te brengen. De rapportage van dit onderzoek verwachten wij zeer binnenkort; uiteraard zullen wij u deze doen toekomen.

Motie Frisse Start
Met de motie Frisse Start (d.d. 11 november 2020) hebben uw Staten het belang van sociaal-culturele activiteiten in de Drentse dorpen, kernen en wijken nogmaals onderstreept. Door middel van een provinciaal loket en een financiële impuls wil de provincie hen helpen door de huidige coronaperiode te komen én om na corona een frisse start te kunnen maken. Wij zijn volop in gesprek met de Drentse gemeenten om de juiste vorm en inhoud aan dit loket te geven. Voor openstelling en het beschikbaar stellen van de middelen is een begrotingswijziging nodig; hiervoor komen wij in het nieuwe jaar zo spoedig mogelijk met een voorstel naar uw Staten. De openstelling van het loket zal na besluitvorming over dit voorstel zo spoedig mogelijk volgen.

Voortzetting zomerprogrammering voor jongeren
De zomerprogrammering voor jongeren was een succesvol COVID-19-project dat met steun van de provincie is uitgevoerd. Bijna 3.000 Drentse jongeren hebben afgelopen zomer meegedaan aan de verschillende activiteiten. In de zesde corona-update hebben wij u hier uitgebreid over geïnformeerd. Op dit moment zijn wij met de gemeenten in gesprek of we het project ook in 2021 voortzetten.

Cultuur
In onze vorige corona-update hebben wij u al aangegeven dat wij in de ronde bestuurlijke overleggen met instellingen waarmee wij een vaste subsidierelatie hebben, onder de indruk zijn geraakt van de veerkracht van directies en medewerkers van die instellingen. Ook in de gesprekken die nadien nog hebben plaatsgevonden, is die veerkracht keer op keer bevestigd.
Op voordracht van de Drentse gemeenten krijgen veertig musea, podia, festivals en andere instellingen die behoren tot de culturele basisinfrastructuur een bijdrage om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Voor deze steun, waar wij u ook eerder over hebben geïnformeerd, hadden we in totaal € 170.000,-- beschikbaar.
Aan enkele organisaties van evenementen en festivals die in het afgelopen jaar niet door konden gaan, hebben we een subsidie verleend voor aantoonbare en noodzakelijke voorbereidingskosten die waren gemaakt. Het gaat daarbij om Aan de Andere Kant, Blauwe Vlinder en Hello Festival. Ook hebben wij inmiddels ingestemd met het verlenen van de gereserveerde subsidiebijdrage voor 2021 aan Into Nature, dat ook een jaar moest worden uitgesteld.

Verkeer en vervoer
Met de invoering van zogeheten kuchschermen zullen busreizigers vanaf 14 december 2020 weer voor in de bus instappen. Naar verwachting zal dit de toename van het aantal onbetaalde busreizen stoppen, omdat er dan meer controle is op het inchecken.

Veel aandacht is er momenteel voor het beperken van de toegenomen drukte in sommige bussen in onze concessie. In overleg met scholen en werkgevers probeert het OV-Bureau de spitsperiode zoveel mogelijk te verbreden.
Met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zijn financiële afspraken gemaakt over een beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer tot half 2021. De financiële risico's rond het wegblijven van passagiers door de coronapandemie zijn groot. Extra bezuinigingsmaatregelen in 2021 worden dan ook niet uitgesloten.

Arbeidsmarkt
Ambtelijk wordt de laatste hand gelegd aan een voorstel voor de uitvoering van de motie Stageregeling Corona (M 2020-17), die op 7 oktober 2020 door uw Staten is aangenomen. Dit voorstel is tot stand gekomen in co-creatie met de indiener van de motie en onderwijsinstellingen. Ook maken wij gebruik van de 'lessons learned' bij andere provincies. Wij verwachten u in januari nader te kunnen informeren over het bevorderen van het aantal stageplekken in Drenthe.

Financiën
In onze brief van 24 november 2020 hebben wij u een overzicht verstrekt van de extra uitgaven die wij dit jaar hebben moeten doen als gevolg van corona. In dat overzicht hebben wij aangegeven dat deze extra uitgaven per saldo op ongeveer € 2,5 miljoen uitkomen.
Wij hebben van het Rijk compensatie van ruim € 9 ton gekregen voor kosten die zijn gemaakt op het gebied van cultuur. Zoals in de brief van 24 november 2020 gemeld, zijn wij voornemens om deze middelen in het Drents Noodfonds Cultuur te storten en in te zetten voor coronagerelateerde kosten voor de jaren 2021 en 2022.
In de 3e Actualisatie van de Begroting 2020 stellen wij u voor een bedrag van € 2,34 miljoen dat nog resteert in de eerder dit jaar ingestelde stelpost Corona over te hevelen naar 2021. Een deel van deze middelen zullen wij aanwenden voor de uitvoering van de motie 'Frisse start na corona' (zoals in deze brief eerder beschreven).

Provinciale bedrijfsvoering
De provinciale organisatie volgt de richtlijnen van het RIVM en de oproep van het kabinet om zoveel mogelijk thuis te werken. De organisatie is er de afgelopen maanden in geslaagd om op een goede manier invulling te geven aan het hybride werken, waarbij wij zoveel mogelijk thuis werken en op kantoor komen als dat echt nodig is voor de continuïteit van ons werk. Wij realiseren ons dat de nieuwe manier van werken een extra groot beroep doet op de medewerkers; wij geven hier dan ook aandacht aan. Wij vinden het belangrijk dat de medewerkers op een Arbo-verantwoorde wijze thuis kunnen werken. Om die reden stellen wij werkplekvoorzieningen in bruikleen beschikbaar en ontvangen medewerkers een vergoeding voor inrichting van de thuiswerkplek. In de organisatie is een dialoog op gang gebracht om in de komende tijd verder invulling te geven aan het hybride werken, waarbij wij ook aandacht hebben voor vitaliteit. In de paragraaf Bedrijfsvoering in de Begroting 2021 is een nadere uitwerking opgenomen over op welke wijze wij in onze bedrijfsvoeringsprocessen rekening houden met klantprocessen die onze ketenpartners raken, zoals een soepele subsidieafhandeling, snelle betaling van facturen en een soepelere handhaving op termijnen.

Tot slot
Wij houden vol, want alleen samen krijgen wij het virus eronder. Wij wensen u ondanks de beperkingen die er dit jaar zijn toch mooie feestdagen, een goede jaarwisseling en een gezonde en gelukkige start van 2021!

Wij gaan ervan uit u op deze manier voor nu voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar de komende PS-vergadering op 16 december 2020 en de vergaderingen in het nieuwe jaar, die helaas voor een groot deel nog steeds digitaal zullen zijn.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

wa.coll.